

Van duurzame ambities naar duurzame praktijk

Hoe kijken de sprekers aan tegen het vraagstuk van de meetbaarheid van duurzaamheid

Webinar Duurzaamheid 2 juli 2020
Ad van Leest

Tools

Voorbeelden die vanuit CROW genoemd kunnen worden:

- Asfaltkwaliteitsloket toetsingscertificaat innovaties
- Vergelijkbaar: CROW Aanbevelingen voor beton (nieuwe grondstoffen)
- Ambitiweb voor provincies/gemeenten/waterschappen
- MKI-rekentool NL-PCR 1.0 voor asfalt (commentaarronde voor werkgroep Aantoonbaar Duurzaam Asfalt)
- Handreiking Duurzaamheid in gemeentelijke projecten
- Loket Duurzaam GWW

Vragen

Wie heeft ervaring met het meten van duurzaamheid?

- -> inzet van asfaltkwaliteitsloket, opvragen toetscertificaten, beton-aanbevelingen, Ambitieweb uit Aanpak Duurzaam GWW, DuboWijzer?
- Te starten bij sprekers van Nijmegen en Amersfoort

Vragen en rol CROW

Zijn instrumenten/hulpmiddelen nuttig bij het vertalen van ambities naar de praktijk?

Ervaring: duurzaamheidsdoelen onvoldoende worden gespecificeerd in de overdracht van de verkenningsfase naar de ontwerpfase, van stap 3 naar 4 in de aanpak. Daardoor krijgen de duurzaamheidsdoelen vaak een andere invulling dan in de verkenningsfase was bedoeld.

Kunnen we meten of ambities worden gerealiseerd?

Vragen en rol CROW

(voorbeeld: DuboWijzer is door in 2018 RHDHV bedacht om te meten of beloften werkelijk worden bereikt)

Software waarmee in GWW-projecten eenvoudig en interactief duurzaamheidsdoelen kunnen worden gespecificeerd naar randvoorwaarden (diverse soorten eisen met prestatie-indicatoren) en oplossingsrichtingen (technische praktijkvoorbeelden en innovatieve concepten van maatregelen).

Vragen en rol CROW

DuboWijzer:

- De onderliggende database is gevuld met gedefinieerde doelen, eisen, prestatie-indicatoren en praktijkvoorbeelden voor duurzaamheid in GWW-projecten.
- Van verschillende aard (zoals provinciale wegen, woonstraten, kunstwerken, dijken, etc.).
- Ingedeeld naar de thema's en prestatieniveaus van het Ambitiweb.

Vragen en rol CROW

- Testversie gebouwd en geprobeerd: waardevol in het DGWW instrumentarium, mits doorontwikkeld
- Green Deal Duurzaam GWW 3e versie vanaf 2021, waarin het specificeren en monitoren van duurzaamheid in GWW-projecten topprioriteit worden
- Tool bouwen is duur, is er draagvlak, wie gaat het gebruiken?
- Nu on hold -> hoe vlot te trekken

Vragen en rol CROW

- Dubowijzer ontwikkelen naar een volwaardige versie en de onderliggende database beheren, is een bijzonder grote opgave waar sectorbrede samenwerking, consensus en middelen voor nodig zijn.
- Ontwikkelen van een volwaardige versie van de Dubowijzer met de insteek “samen met iedereen, voor iedereen”
- Kan CROW een rol spelen en dit samen met de sector door te ontwikkelen (en gefinancierd krijgen)

Indien nog tijd over?

Tools -> Asfalt-Impuls

Voorbeelden die vanuit CROW genoemd kunnen worden:

Asfalt-Impuls: Aantoonbaar duurzaam asfalt

2. Uitbreiden rekenregels (MKI, LCA, circulariteit)

Doelstelling: Het kunnen bepalen van het duurzaamheidseffect van alle innovaties

3. Verificatie

Doelstelling: Zowel tijdens aanbesteden als na uitvoeren kunnen verifiëren of het geclaimde duurzaamheidseffect is gerealiseerd

Tools -> Asfalt-Impuls

Voorbeelden die vanuit CROW genoemd kunnen worden:
Asfalt-Impuls: werkgroep Aantoonbaar duurzaam asfalt

- Concept NL PCR-asfalt: rekenregels voor het bepalen van de duurzaamheidsprestatie van innovatieve asfaltproducten.
- Voor de zowel standaard als innovatieve duurzame mengsels en werkwijzen. O.b.v. NEN-EN 15804.
- TNO is namens asfaltsector (OG, ON, IB) opsteller van de PCR-asfalt
- Commentaarronde geweest -> 210 reacties
- Versie 1.0 vanaf 1-7-2020 beschikbaar (via VBW = beheerder)

PCR = Product Category Rules.

Tools -> Betonakkoord

Voorbeelden die vanuit CROW genoemd kunnen worden:
Betonakkoord: 'prognosemodel CO2-reductie'

- “Uitvoeringsteams K&I, CO2-reductie en dalende MKI kijken of er bestaande modellen zijn en deze eventueel te vergelijken. Indien er nog geen model is, het Betonakkoord ervan te overtuigen dat een model essentieel is als toets op een prognose naar de effecten van innovaties.”

Vragen

- Hoe kun je duurzaamheid meten, wat zijn de ontwikkelingen in de sector en bij CROW op dat gebied?
- -> ambitieweb voor provincies in beheer bij CROW, ook beschikbaar voor gemeenten en waterschappen
- -> faciliteren betonkwaliteitsloket (voor nog niet uitontwikkelde innovaties), naast de CROW Aanbeveling (wel uitontwikkeld)

RoI CROW

- CROW streeft ernaar het overzicht te bieden van beschikbare kennis en tools, ook die van anderen, en het centrale verzamelpunt te zijn voor ondersteuning van sectorpartijen.

Roi CROW

- Wat heeft CROW de sector te bieden; kan CROW de tools duiden qua bruikbaarheid voor partijen bij het oplossen van dilemma's?